

УДК 338.47
DOI 10.33111/sedu.2018.43.118.128

Шатіло Оксана Вадимівна*

ВПЛИВ ІННОВАЦІЙ НА РОЗВИТОК АВТОТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Анотація. У статті проаналізовано сучасний стан і проблеми розвитку автотранспортних підприємств. Досліджено державну підтримку підприємств, виявлено основні джерела фінансування автотранспортних підприємств. Обґрунтовано зв'язок інновацій з інвестиційною політикою. Виявлено обсяги та чинники, які впливають на перевезення пасажирів та вантажів в Україні. За видами економічної діяльності розглянуто капітальні інвестиції та обсяги реалізованої продукції (товарів, послуг). Визначено основні напрями та завдання впровадження інновацій на автотранспортних підприємствах.

Ключові слова: інновації, транспорт, підприємства, розвиток автотранспорту.

Вступ. Інноваційний розвиток економіки є першочерговим завданням будь-якої сучасної держави, в тому числі й України. Реформування національної економіки спрямовується на покращення багатьох сфер соціально-економічного та політичного життя суспільства (науково-технічної, валютно-фінансової, кредитної, розвиток торгівлі товарами та послугами, міграції робочої сили та капіталу тощо). Одним з найперспективніших у цій царині видів економічної діяльності є автотранспорт. Незважаючи на вигідне географічне положення України та певні спроби протягом останніх років реанімувати соціально-економічну політику держави у цій сфері, все ж, на жаль, залишається низка проблем, які гальмують розвиток автотранспорту нашої держави. І однією з таких основних проблем виступає недостатнє впровадження інновацій, яке не дає вивести дану сферу на рівень провідних країн світу. Питанням впровадження інновацій на транспорті присвятили свої праці багато вітчизняних учених, зокрема Гречан А.П. [1], Данилків Х. П., Горбова Х. В., Побурко О. Я. [2], Ілляшенко С.М. [3], Мельник І.Ю., Бояринова К.О. [5], Микитюк П.П [6], Одотюк І. В., Фашевська О. М., Щегель С. М. [8], Макаренко М. В. [11] та інші. Проте, дослідження цих авторів недостатньо розкривають особливості впливу інновацій на розвиток саме автомобільного транспорту та потребують подальших наукових досліджень.

Постановка завдання. Основними завданнями даної статті є аналіз проблем інноваційного розвитку підприємств автотранспорту, обґрунтування впливу інвестицій на діяльність підприємств і розробка рекомендацій щодо впровадження інновацій на автотранспортних підприємствах України. Також додатково вивчено та проаналізовані джерела фінансування інновацій та формування пропозицій щодо їх упровадження в автотранспортну галузь. Для детального

дослідження використано системні та статистичні методи, які в динаміці розкривають сучасний стан інноваційного розвитку в автотранспортних підприємствах України.

Результати. Ефективне функціонування транспорту є необхідною умовою структурних перетворень економіки, розвитку зовнішньоекономічних сфер діяльності, підвищення життєвого рівня населення, забезпечення національної безпеки країни. Транспорт належить до сфери матеріального виробництва та сфери послуг, є його четвертою галуззю (після видобувної, обробної промисловості та сільського господарства) і продовжує виробничий процес, доставляючи продукти від місця виробництва до місця споживання та надаючи послуги у сфері пасажирських перевезень [11].

На сучасному етапі транспортний сектор економіки України у цілому задовольняє лише первинні потреби економіки та населення у перевезеннях. Рівень безпеки, показники якості та ефективності перевезень пасажирів і вантажів, енергоефективності, техногенного навантаження на довкілля не відповідають сучасним вимогам і європейським стандартам.

Досвід світових лідерів у сфері інновацій і високих технологій свідчить про необхідність державного управління цими процесами. Упродовж останніх десятиліть, навіть під час фінансово-економічних криз, уряди провідних країн світу і керівництво корпорацій стабільно нарощують витрати на науку, інновації, високі технології. Усе це зумовлює нагальну потребу активізації дій українського уряду в напрямі посилення інноваційних перетворень [8, с. 32].

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про інноваційну діяльність» зазначається, що інновації — це «новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери» [10]. Отже, інновації — це кінцевий результат діяльності, що спрямований на створення й використання нововведень, втілених у вигляді вдосконалених чи нових товарів (виробів чи послуг), технологій їх виробництва, методів управління на всіх стадіях виробництва і збуту товарів, які сприяють розвитку й підвищенню економічної ефективності виробництва і споживання або забезпечують соціальний чи інший ефект. Згідно з цим визначенням інноваціями є нові товари, матеріали й технології їх виготовлення, нові методи організації виробництва й збуту на всіх їх стадіях, нові ринки та способи (галузі) використання (споживання чи застосування) товарів, соціальні, екологічні і т.п. корисні нововведення [3, с.11].

Впровадження інновацій у будь-який вид економічної діяльності дає можливість всебічно розвиватися як підприємствам, так і суспільству в цілому.

Проте, в Україні існує низка проблем, що перешкоджають реалізації інновацій на підприємствах. До них, зокрема, слід віднести [5]:

- низький рівень захисту і управління інтелектуальною власністю;
- недосконале інституційне середовище підтримки інноваційного підприємства;

- відсутність експертизи та відбору інноваційної пропозиції;
- низький рівень інвестиційного супроводження реалізації інноваційного процесу;

- недосконалу систему забезпечення комерціалізації інноваційних продуктів і продукції на вітчизняні та світові ринки.

З метою усунення зазначених проблем потрібно застосовувати державну інноваційну політику, яка буде формуватися на принципах [6, с. 81]:

- орієнтації на інноваційний шлях розвитку економіки України;
- визначенні державних пріоритетів інноваційного розвитку;
- формуванні нормативно-правової бази у сфері інноваційної діяльності;
- створенні умов для збереження, розвитку й використання вітчизняного науково-технічного та інноваційного потенціалу;

- забезпеченні взаємодії науки, освіти, виробництва, фінансово-кредитної сфери у розвиток інноваційної діяльності;

- ефективного використання ринкових механізмів для сприяння інноваційній діяльності, підтримці підприємництва у науково-виробничій сфері;

- здійсненні заходів на підтримку міжнародної науково-технологічної кооперації, трансферу технологій, захисті вітчизняної продукції на внутрішньому ринку та її просування на зовнішній ринок;

- фінансовій підтримці, здійсненні сприятливої кредитної, податкової і митної політики у сфері інноваційної діяльності;

- сприянні розвитку інноваційної інфраструктури;

- інформаційному забезпеченні суб'єктів інноваційної діяльності;

- підготовці кадрів у сфері інноваційної діяльності.

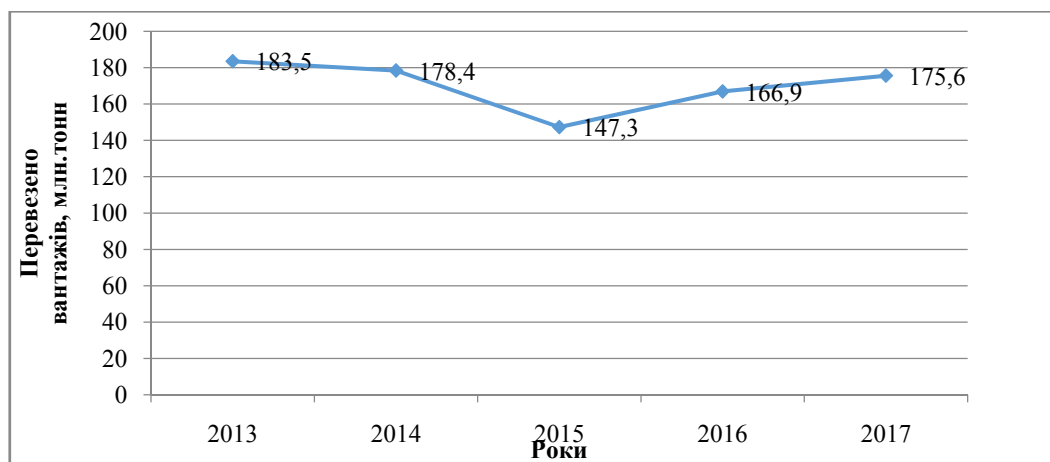

Рис. 1. Обсяг перевезення вантажів автомобільним транспортом

Джерело: побудовано автором за [12].

Так, згідно із офіційною статистикою Державного комітету статистики за 2017 рік частка перевезень пасажирів автомобільним транспортом становить понад 43 %, міським електричним транспортом близько 53 %. У порівнянні з аналогічним періодом 2016 року обсяги перевезень пасажирів автотранспортом зменшились на 0,3 %, а в міському електричному транспорті є тенденція збільшення пасажироперевезень на 0,7 %. Особливістю ринку автомобільних перевезень є відсутність на ньому державного сектору економіки. Діють лише приватні автоперевізники [7].

Обсяг перевезення вантажів автомобільним транспортом у 2017 р., у порівнянні з 2013 р., скоротився, у тому числі й зважаючи на відсутність використання передових технологій, скороченням укладання договорів між українськими перевізниками й іноземними партнерами щодо надання послуг на міжнародні перевезення та погіршенням якості доріг.

Що ж до перевезення пасажирів автомобільним транспортом, то ситуація дещо інша (рис. 2).

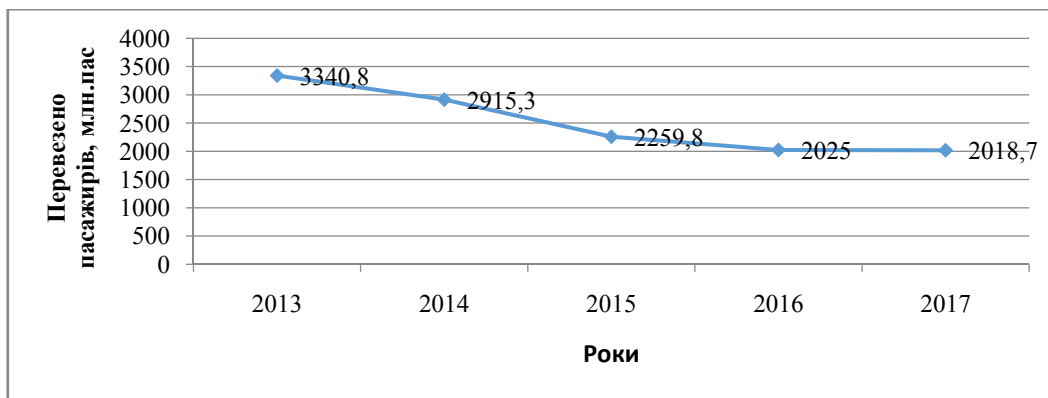

Рис. 2. Обсяг перевезення пасажирів автомобільним транспортом

Джерело: побудовано автором за [13].

З наведених даних видно, що обсяг перевезення пасажирів автомобільним транспортом з 2017 р. зменшився у 1,5 разу в порівнянні з 2013 р. І це при тому, що функціонування автомобільного транспорту виступає необхідною умовою для розвитку регіонів; він сприяє суспільному територіальному поділу праці. Така ситуація склалася як внаслідок складної соціально-економічної ситуації, так і демографічної кризи в Україні.

Водночас, ситуація може змінитися завдяки вдалій соціально-економічній політиці керівництва транспортною галуззю держави та запровадженням інноваційних технологій. Тенденції щодо збільшення обсягів перевезення вантажів можуть зрости (у цьому контексті слід вказати на реалізацію «Транспортної стратегії України 2020» і проекту Hyperloop, який активно

підтримується Міністерством інфраструктури України). Також варто вказати на те, що в Україні є необхідні стартові умови для формування сучасної системи автотранспортних комунікацій, яка відповідає б європейським стандартам. До них насамперед належать: висока адаптивність до ринкових перетворень; можливість доставки вантажів у найвіддаленіші регіони; можливість доставки вантажів без проміжної перевалки; можливість формування ланцюжків поставок продукції; транспортування товарів збірними партіями для кількох підприємств малого бізнесу розташованих в одному або суміжних районах; перевезення негабаритних вантажів; висока гнучкість і маневрність обслуговування техніки.

У 2017 р. на інновації підприємства витратили 9,1 млрд грн, у т. ч. на придбання машин, обладнання та програмного забезпечення — 5,9 млрд грн, на внутрішні та зовнішні науково-дослідні розробки — 2,2 млрд грн, на придбання інших зовнішніх знань (придбання нових технологій) — 0,02 млрд грн і на інші роботи, пов'язані зі створенням та впровадженням інновацій (інші витрати), — 1,0 млрд грн [4].

Відповідно до Закону України «Про інноваційну діяльність» інноваційна діяльність є однією з форм інвестиційної діяльності, у тому числі має на меті:

- впровадження досягнень науково-технічного прогресу (НТП) у виробництво і соціальну сферу, у тому числі випуск і поширення принципово нових видів техніки і технологій;
- прогресивні міжгалузеві структурні зрушення, реалізацію довгострокових науково-технічних програм із великим терміном окупності витрат;
- фінансування фундаментальних досліджень для здійснення якісних змін у стані виробничих сил, розроблення і впровадження нової, ресурсозберігаючої технології, спрямованої на поліпшення екологічного стану навколишнього середовища [3, с. 13].

Оскільки впровадження інновацій тісно пов'язано з інвестиційною політикою держави, то інвестиції повинні спрямовуватись на поповнення обігових коштів, придбання нематеріальних активів (патентів, ліцензій, ноу-хау), що врешті-решт дозволить розвиватися підприємству. Відповідно до ст. 1 Закону України «Про інвестиційну діяльність», інвестиціями «є всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (доход) та/або досягається соціальний та екологічний ефект» [9]. Інвестиційно-інноваційна діяльність є однією з важливих складових функціонування кожного економічного виду діяльності. Залучення коштів дає поштовх для розвитку та економічного зростання суб'єктів господарювання.

Важливим фактором, який визначає стан, активність і ефективність інноваційної діяльності у країні, є її рівень її фінансування. Фінансування інновацій є складовим елементом фінансової політики держави. Вона має забезпечити створення необхідних передумов для збереження і розвитку науково-технічного потенціалу країни, швидкого й ефективного впровадження новинок у всі галузі

економіки, забезпечення його структурно-інноваційної перебудови. У провідних країнах світу урядами забезпечується фінансування від 20 до 50 % витрат на науку. Для фундаментальних досліджень зазначений показник набагато вищий (від половини до 2/3) [2].

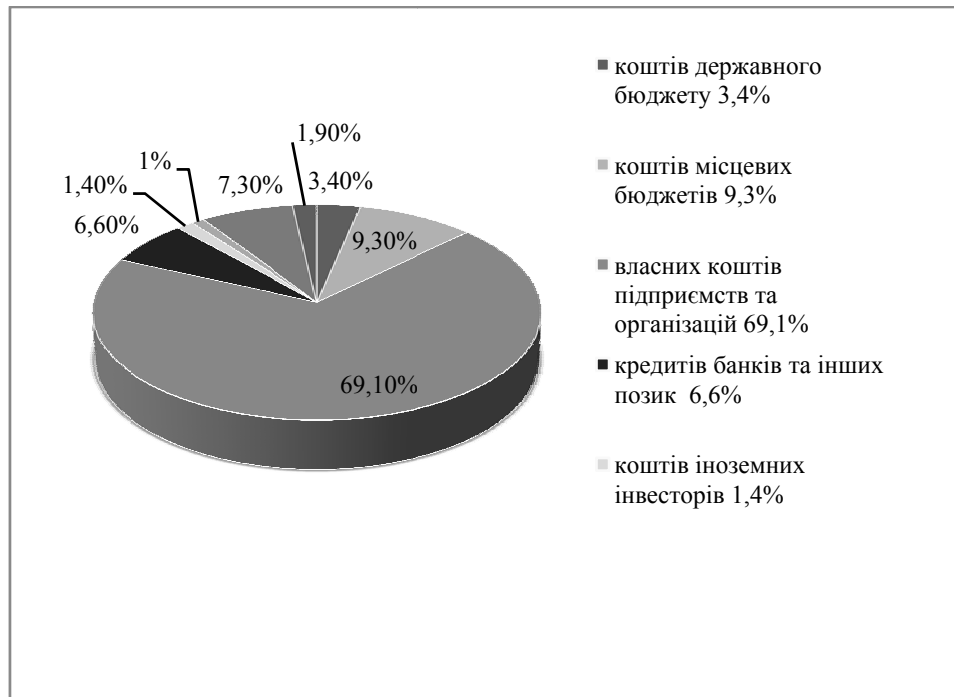

Рис. 3. Капітальні інвестиції за джерелами фінансування у 2017 р.

Джерело: побудовано автором за [4].

Найбільше капітальних інвестицій за джерелами фінансування виділено із власних коштів підприємств та організації — 310061,7 млн грн (69,1 %), а найменше із коштів вітчизняних інвестиційних компаній, фондів тощо — 4588,69 млн грн (1 %). Щодо коштів державного бюджету, то було виділено 15295,2 млн грн (3,4 %), а от із коштів місцевих бюджетів — 41565,5 млн грн (9,3 %). Зазначені статистичні дані свідчать про те, що інвестиційні компанії ще не готові фінансувати інноваційний розвиток підприємств. Така ситуація може бути пов'язана з недосконалістю законодавчої бази, розвитком «тіньової» економіки, діяльністю бюрократичного апарату, що гальмує впровадження більшості інновацій.

З кожним роком автотранспортні підприємства намагаються нарощувати свої потужності (табл. 1).

Таблиця 1

ОБСЯГ РЕАЛІЗОВАНОЇ ПРОДУКЦІЇ (ТОВАРІВ, ПОСЛУГ) ПІДПРИЄМСТВ ЗА ВИДАМИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У 2010–2017 РОКАХ¹, МЛН ГРН

Роки	Вантажний автомобільний транспорт, надання послуг перевезення речей		Інший пасажирський наземний транспорт	
	За інституціональним підходом	За функціональним підходом	За інституціональним підходом	За функціональним підходом
2010	12202,4	12129,5	5398,8	6013,2
2011	17918,4	18330,6	6500,8	7224,8
2012	23962,3	23765,1	7596,6	9054,9
2013	23594,1	23342,9	7761,3	9256,8
2014	27093,5	25638,3	7484,4	8841,0
2015	35422,5	33964,3	9735,4	12069,6
2016	45438,9	40323,0	10407,7	12478,1
2017	56787,3	53698,9	13315,9	14770,9

¹ Дані наведено без урахування результатів діяльності банків, бюджетних установ, за 2014-2017 роки без тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях.

Джерело: складено автором за [4]

Незважаючи на той факт, що попит на перевезення товарів зменшився, прибуток від перевезення вантажним автомобільним транспортом і надання послуг перевезення речей з 2010 року по 2017 рік збільшився у 5 разів, а інший пасажирський наземний транспорт з 2010 року по 2017 рік свої прибутки збільшив у 2,5 разу. Дані показники можуть свідчити лише про підвищення цін на послуги, а не на якість наданих послуг (рис. 1 і 2).

Оскільки впровадження інновацій пов'язані з інвестиційною політикою, то позитивна динаміка прослідковується й у фінансуванні автомобільного транспорту.

Дані рис. 3 свідчать про те, що з кожним роком капітальні інвестиції зростають. Зокрема, капітальні інвестиції у вантажному автомобільному транспорті (надання послуг перевезення речей) починаючи з 2013 р. збільшилися з 1448687 млн грн до 4428629 млн грн у 2017 р., (тобто зросли в 3 рази). Фінансування іншого пасажирського наземного транспорту зросло також в 3 рази (у 2013р. це становило 1281441 млн грн, а в 2017 р. — 4072939 млн грн).

Щодо автотранспортних підприємств України, то більше половини підприємств за технологічними інноваціями придбали машини, обладнання та програмне забезпечення для виробництва нових або значно поліпшених продуктів і послуг. Майже третина автотранспортних підприємств здійснювали діяльність, пов'язану із запровадженням нових або суттєво вдосконалених продуктів і процесів (техніко-економічне обґрунтування, тестування, технічне оснащення, організація виробництва тощо).

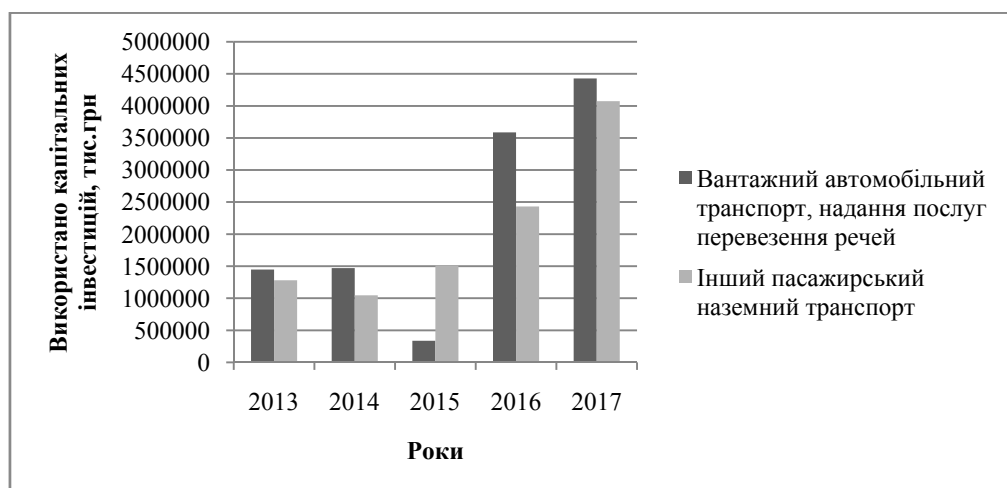

Рис. 3. Капітальні інвестиції за видами економічної діяльності (2013—2017 рр.)

Джерело: побудовано автором за [4].

Як у минулому, так і на сучасному етапі витрати на інновації в автотранспортних підприємствах в основному відбуваються за рахунок власних коштів. На жаль, багато підприємств, особливо державних, працюють збитково і не мають можливості впроваджувати інновації. Така ситуація призводить до зменшення конкурентоспроможності не лише підприємства, а і країни в цілому.

Тому, з метою виправлення ситуації, важливими інноваціями автотранспортних підприємств на сучасному етапі можуть бути:

- «розумна навігація», яка допоможе передбачити і уникнути дорожньо-транспортну пригоду;
- впровадження додатку, завдяки якому можна визначити не лише маршрут потрібного транспорту, а і час прибуття на зупинку;
- онлайн-оплата при вході мобільним телефоном;
- оновлення автопарку (використання автомобілів, які не забруднюють навколишнє середовище).

Водночас, широкому впровадженню інновацій на автотранспортних підприємствах перешкоджають такі чинники, як відсутність коштів у межах підприємства, недоступність пільгових кредитів або приватного капіталу, високі витрати на інновації, недостатня кваліфікація працівників, відсутність партнерів по співпраці, труднощі в отриманні державної допомоги або субсидій для інновацій, невизначений попит на інноваційні ідеї, занадто велика конкуренція на ринку тощо.

Висновки. Отже, впровадження інновацій на автотранспортних підприємствах має здійснюватися не лише на рівні підприємства, а і на рівні держави. Основними напрямками та завданнями розвитку інновацій на автотранспортних підприємствах України мають стати 1) удосконалення правової бази транспорт-

них перевезень; 2) впровадження принципів міжнародної транспортної і митної політики у галузі міжнародних перевезень вантажів; 3) удосконалення екологічності транспортних засобів; 4) введення нових технологій організації перевезень вантажів і пасажирів; 5) проведення тарифно-цінової політики, яка б сприяла підвищенню конкурентоспроможності транспортних послуг в Україні, технічного оновлення транспортних засобів та застосування інноваційних підходів розвитку автотранспортних підприємств.

Література

1. Гречан А. П. Особливості формування інноваційної стратегії транспортних підприємств // Вісник Національного транспортного університету. — 2016. — № 3(33) — С. 111—118.
2. Данилків Х. П., Горбова Х. В., Побурко О. Я. Інноваційний розвиток транспортної системи України // Науковий вісник НЛТУ України. — 2018. — № 4. — С. 31—34.
3. Ілляшенко С. М. Інноваційний менеджмент: Підручник. — Суми: ВТД —Університетська книга, 2010. — 334 с.
4. Капітальні інвестиції // Державна служба статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
5. Мельник І. Ю., Бояринова К. О. Інноваційний процес: наукові підходи та проблеми реалізації. URL: <http://probl-economy.kpi.ua/pdf/2012-14.pdf>
6. Микитюк П. П. Інноваційний менеджмент: посібник. — Тернопіль: Економічна думка, 2006. — 295 с.
7. Міністерство інфраструктури України // Автомобільний та міський транспорт. URL: <https://mtu.gov.ua/content/zagalna-informaciya-pro-galuz.html>
8. Оdotюк І. В., Фащевська О. М., Щегель С. М. Сучасна інноваційна політика України: Передумови, основні підходи та напрями реформування // Вісник НАН України. — 2012. — № 7. — С. 30—35.
9. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
10. Про інноваційну діяльність: Закон України від 4.07.2002 № 40-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=40-15>
11. Соціально-економічні аспекти розвитку підприємств транспорту України: монографія / За заг. ред. М. В. Макаренко. — К.: ДЕТУТ, 2013. — 295 с.
12. Транспорт. Вантажооборот та обсяги перевезень вантажів // Державна служба статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
13. Транспорт. Пасажирооборот та кількість перевезених пасажирів // Державна служба статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

References

1. Hrechak, A. P. «Osoblyvosti formuvannia innovatsiinoi stratehii transportnykh pidpriemstv». [«Specifics of the formation of an innovative strategy in transport enterprises«]. *Visnyk Natsionalnoho transportnoho universytetu — Bulletin of National Transport University*, 3(33) (2016): 111–118. [in Ukrainian].
2. Danylkiv Kh. P., Horbova Kh. V., and Poburko O. Ya. «Innovatsiinyi rozvytok transportnoi systemy Ukrainy». [«Innovation-driven development of the transport system in Ukraine«]. *Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy — Scientific bulletin of Forestry University of Ukraine*, 4 (2018): 31–34 [in Ukrainian].

3. Illiashenko S. M. *Innovatsiyni menedzhment*. [Innovation management]. Sumy: VTD — Universytetska knyha, 2010. [in Ukrainian].
4. Kapitalni investytsii [Capital investment]. State Statistics Service of Ukraine. <http://www.ukrstat.gov.ua/> [in Ukrainian].
5. Melnyk I. Iu., and Boiarynova K. O. «Innovatsiyni protses: naukovi pidkhody ta problemy realizatsii». [«Innovation process: scientific approaches and implementation problems»]. <http://probleconomy.kpi.ua/pdf/2012-14.pdf>, [in Ukrainian].
6. Mykytiuk P. P. *Innovatsiyni menedzhment*. [Innovation management]. Ternopil: Ekonomichna dumka, 2006. [in Ukrainian].
7. Avtomobilnyi ta miskyi transport [Automobile and city transport]. Ministry of Infrastructure of Ukraine. <https://mtu.gov.ua/content/zagalnainformaciya-pro-galuz.html> [in Ukrainian].
8. Odotiuk, I. V., Fashchevska, O. M., and Shchehel, S. M. «Cuchasna innovatsiina polityka Ukrainy: Peredumovy, osnovni pidkhody ta napriamy reformuvannia». [«The contemporary innovation policy of Ukraine: background, basic approaches and directions of reforming»]. *Visnyk NAN Ukrainy — Bulletin of the NAS of Ukraine*, 7(2012): 30–35 [in Ukrainian].
9. Pro investytsiynu diialnist: Zakon Ukrainy vid 18.09.1991 No 1560-XII [On investment activity: the Law of Ukraine from 18.09.1991 No 1560-XII]. <http://www.zakon.rada.gov.ua/> [in Ukrainian].
10. Pro innovatsiynu diialnist: Zakon Ukrainy vid 4.07.2002 No 40-IV [On Innovation Activities: the Law of Ukraine from 4.07.2002 No 40-IV]. <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=40-15> [in Ukrainian].
11. Makarenko, M. V. (ed.) *Sotsialno-ekonomichni aspekty rozvytku pidpriemstv transportu Ukrainy*. [Socio-economic aspects of the development of transport enterprises in Ukraine]. Kyiv: DETUT, 2013. [in Ukrainian].
12. Transport: Vantazhooborot ta obsiahy perevezen vantazhiv [Transport: Cargo turnover and volumes of cargo transportation]. State Statistics Service of Ukraine. <http://www.ukrstat.gov.ua/> [in Ukrainian].
13. Transport: Pasazhyrooborot ta kilkist perevezenykh pasazhyriv [Transport: Passenger turnover and number of passengers transported]. State Statistics Service of Ukraine. <http://www.ukrstat.gov.ua/> [in Ukrainian].

ВЛИЯНИЕ ИННОВАЦИЙ НА РАЗВИТИЕ АВТОТРАНСПОРТНЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ УКРАИНЫ

Шатило Оксана Вадимовна,
аспирантка кафедри економіки,
Національний транспортний університет

Аннотация. В статье проанализировано современное состояние и проблемы развития автотранспортных предприятий. Исследована государственная поддержка предприятий, выявлены основные источники финансирования автотранспортных предприятий. Обоснована связь инноваций с инвестиционной политикой. Определены объемы и факторы, влияющие на перевозки пассажиров и грузов в Украине. Рассмотрены капитальные инвестиции и объемы реализованной продукции (товаров, услуг) по видам

экономической деятельности. Изучены основные направления и задачи внедрения инноваций на автотранспортных предприятиях.

Ключевые слова: инновации, транспорт, предприятия, развитие автотранспорта.

THE INFLUENCE OF INNOVATIONS ON THE DEVELOPMENT OF MOTOR TRANSPORT ENTERPRISES IN UKRAINE

Oksana V. Shatilo, post-graduate student
of the Department of Economics National
University of Transport

Abstract. The innovation-driven development of the economy is a priority task of any modern state, including Ukraine. That is why the main objective of the paper is to understand how innovation affects the development of motor transport enterprises. To study this topic, it is necessary to determine the amount of government support of the industry, the volumes of passenger and cargo transportation, the sources of financing of motor transport enterprises, the sales of goods (services), the capital investment by type of economic activities, and innovations.

The main source of spending for innovations in motor transport enterprises, both presently and in the past, is their own funds. Unfortunately, many enterprises, especially state-run ones, operate at a loss and cannot innovate. This situation leads to a reduction in the competitiveness of not only motor transport enterprises, but the country as a whole.

Consequently, the main tasks of the innovation development in the motor transport enterprises of Ukraine should be: to improve the legal framework for transport; to implement the principles of international transport and customs policy in the international cargo transportation; to improve the environmental friendliness of vehicles; to introduce new technologies for organization of cargo and passenger transportation; to carry out tariff and pricing policy that would promote the competitiveness of transport services in Ukraine; to upgrade technical parameters of vehicles and apply innovative approaches to the development of motor transport enterprises.

Keywords: innovations, transport, enterprises, development of vehicles

Стаття надійшла до редакції 28.10.2018